

lige troer jeg, at det vilde være heldigt at fortsætte Realisationen ved Auction. Ogsaa deri troer jeg, skøndt mange Industriadrivende have en anden Mening, at see nogen Betryggelse for de Private, idet de jo da vilde kunne tage deres Forholdsregler derefter, naar det vides, at man ikke vil sælge underhaanden, men at Salgene skulle foregaae ved Auction. Det var disse Ytringer, som jeg skulde tillade mig at anbefale til den ærede Ministers Overveelse.

Hvad selve Sagen angaaer, maa Enhver, der har gjort sig noget bekendt med de Villkaar, hvorunder Straffeanstalterne have arbejdet, komme til det Resultat, at Staten er bedre tjent med at overlade Arbeidskraften til private Entrepreneurer end at anvende den selv for egen Regning. Det kunde altsaa ingenlunde falde mig ind at tale imod den Foranstaltning, der nu søges truffen; men jeg skal dog gjøre opmærksom paa en Ting, navnlig med Hensyn til Horsens, der bør komme i Betragtning. Dersom der er mindste Ud- sigt til at kunne erhverve for Straffeanstalterne Fabrikation for Armeen, saa troer jeg ikke, at man bør bortgive Horsens Straffeanstalts Arbeidskraft i Entreprise; thi da vilde Arbeidskraften der bedst kunne faae Anvendelse for Statens egen Regning. Man har paaastaaet det Modsatte og anført Grunde derfor; men jeg tør forsikre den ærede Minister om, at det ikke har Noget at sige; man kan meget vel etablere en Klædefabrik i Horsens Straffeanstalt for Armeen, ligesaagodt som paa noget andet Sted. Jeg maa endnu gjøre opmærksom paa et andet Moment, der kommer i Betragtning ved denne Sag. Hvis man vil give Arbeidskraften i Entreprise til Private, maa Staten lade det overordentlig meget beroe paa den Sikkerhed, der kan gives, idet nemlig en privat Entrepreneur, der ikke selv har Formue, vil være i en overordentlig stor Fristelse til at gaae ind paa en høj Betaling for at faae Entreprisen; men jeg troer, at man hellere maa tage en mindre Betaling, naar dermed er forbundet en større Sikkerhed. Jo dygtigere en Mand er, der overtager en saadan Entreprise, desto lettere vil han, naar han ingen Formue har, føle sig fristet til at gaae ind paa Noget,

hvorved Meget kan vindes uden Risiko for ham selv; men Følgen deraf vil da være, at naar han har givet for Meget, og han efter et Par Aars Forløb kommer og forlanger Nedsættelse, Staten da ikke ret vel vil kunne nægte det af Frygt for, at det Hele foreløbigt skal blive standset; og er Nedsættelsen ikke tilstrækkelig, saa vil Følgen deraf igjen blive, at om nogle faa Aar standses det Hele. Vil man derfor ikke tage det meget strengt med Hensyn til Sikkerheden, men kun see paa en høj Betaling, saa vil man løbe Fare for, at en stor Deel af Driftscapitalen vil gaae tabt, thi den Sikkerhed, man har i Maskinerne og Vædterne, vil aldrig være tilstrækkelig. Det er derfor jeg tillader mig at formene, at man, naar man kommer til Underhandling med en Privatmand, da skal see meget mere paa Sikkerheden end paa den bestemte Sum, den bestemte Priis pr. Arbejdsdag, som han maatte tilbyde.

Justitsministeren: Jeg tør ansee det overflødig at høre, at der skal blive taget det omhyggeligste Hensyn til de Bemærkninger, der bleve gjorte af den ærede Landstingsmand, der nu havde Ordet, og til de Bink, han klyttede dertil.

Da Ingen ellers begjærede Ordet, gik man over til Afstemning, hvorved § 14 (see Anhang A. Spalte 929) eenstemmigt vedtoges med 33 Stemmer.

Derefter fattes § 15 under Forhandling.

Da Ingen begjærede Ordet, fattes § 15 (see Anhang A. Sp. 933) under Afstemning og vedtoges eenstemmigt med 34 Stemmer.

Ved § 6, som derefter fattes under Forhandling, begjærede heller Ingen Ordet, hvorfor § 6 (see Anhang A. Sp. 865) fattes under Afstemning og vedtoges eenstemmigt med 34 Stemmer.

Derefter fattes § 2 (see Anhang A. Sp. 857) under Forhandling og, da Ingen ønskede at høre sig, under Afstemning, hvorved den vedtoges eenstemmigt med 34 Stemmer.